

Висшеучилище по агробизнес и развитие на регионите

Международна научна конференция

„България на регионите“

„Социално-икономическо райониране на традиционни съвременни състояния и проблеми“

РЕГИОНАЛНА ПОЛИТИКА ЗА РАЗВИТИЕ НА ТУРИЗМА И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ХОТЕЛИТЕ В Р.МАКЕДОНИЯ

Деян Методиевски

Университет „Гоце Делчев“, Шип, Македония

Ясмينا Андреева

Университет „Св. Климент Охридски“, София

България

Оливер Филиповски

Университет „Гоце Делчев“, Шип, Македония

УВОД

Туристическа индустрия

Според Световната туристическа организация към ООН (UNWTO 2018), туристическите пътувания през 2017 година на международно ниво са достигнали цифрата от 1.323 млн.

Туристическото потребление възлиза на 1.340 милиарда щатски долара, а туристическата индустрия участва с 10% в световния брутен вътрешен продукт. Всеки десет служител в света работи в сферата на туризма.

Хотелиерска индустрия

УВОД

Целта на изследването е да се покаже нивото на регионалното развитие на туризма и дистрибуцията на хотелите в Р. Македонија. Направено е експлораторно (квалитативно, качествено) изследване, за да се даде детайлен поглед върху същността на проблема от своя страна. Се надежда доведе до по-добро разбиране на регионалната политика за развитие на туризма. Частот изследването е събиране на съответна релевантна литература и използване на секундарни източници на данни, като например Бюро за националния статистически институт. Програмите за развитие на регионите в Р. Македонија, тяния анализ.

РЕГИОНАЛНА ПОЛИТИКА НАСОЧЕНА КЪМ ТУРИСТИЧЕСКОТО РАЗВИТИЕ И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ТУРИЗЪМА И ХОТЕЛИЕРСТВОТО В Р.МАКЕДОНИЯ

Региони в Р.Македонија За нуждитена изследването взети предвид туристическите статистическите региона на страната

РЕГИОНАЛНА ПОЛИТИКА НАСОЧЕНА КЪМ ТУРИСТИЧЕСКОТО РАЗВИТИЕ И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ТУРИЗЪМА И ХОТЕЛИЕРСТВОТО В Р.МАКЕДОНИЯ

Таблица 1 Основни статистически показатели за регионите в Македония за 2016 г.

Регионите	Местни пътища (км)	Средна нетна заплата (в евро)	Население	Коефициент на безработица (%)	Предприятия
Вардарски	1 049	287.3	152 742	21.6	5 481
Югозападен	1 211	271.5	176 568	16.4	5 713
Източен	1 343	325.9	219 732	33.0	7 323
Югоизточен	833	284.6	173 550	14.1	5 972
Пелагонийски	1 261	334.9	230 387	19,0	8 061
Положки	1 568	349.3	320 560	26.4	8 032
Североизточен	1 077	275.6	176 201	42.2	4 095
Скопски	1 407	426.7	622 750	22.3	26 842
Общо	9 749	363.2	2 072 490	23.7	71 519

Застъпеност на туризма в програмите за развитие на регионите

Регионите	Цели	Приоритети
Вардарски (Програма за развитие на Вардарския регион - 2008 г.) vardarregion.gov.mk	Туризъм, култура и спорт (Стратегическа цел 2 от 6)	1. Насърчаване на интегрирано туристическо предложение (3 мерки) 2. Развитие на транзитен, устойчив, културен и винен туризъм (3 мерки) 3. Развитие на езерен, зимен и ловен туризъм (научно-изследователска защита и развитие на природните туристически потенциали) (4 мерки) 4. Утвърждаване и популяризиране на археологическото и културното наследство (5 мерки) 5. Утвърждаване и развитие на спорта в региона (5 мерки)
Източен регион (Източна регионална програма за развитие 2015-2019) eastregion.mk	Източният регион е туристическа дестинация, известна с разнообразните селективни видове туризъм (стратегическа цел 5 от 5)	1. Развитие на селективни видове туризъм (планински, селски, културен и спа туризъм) (5 мерки) 2. Укрепване на институционалния и човешки капацитет за развитие в туристическия сектор (5 мерки)

Таблица 2. Анализ на програмите за развитие на регионите в областта на туризма

Застъпеност на туризма в програмите за развитие на регионите

Югозападен регион (Програма за развитие на Югозападния регион 2015-2019 г.) southwestregion.mk	Развитие на туризма, свързани с природното и културното наследство (Стратегическа цел 3 от 4)	1. Развитие на инфраструктурата и подобряване на поддръждането на природни и културни забележителности във функция на туризма (5 мерки) 2. Укрепване на капацитета за развитие на туризма с цел почти равномерно разпределение на туристическия оборот в рамките на региона (4 мерки)
Югоизточен регион (Програма за развитие на Югоизточния регион 2015-2019) rdc.mk/southeastregion/	Устойчиво развитие на туризма и културата (Стратегическа цел 2 от 6)	1. Развитие на туристическа и културна инфраструктура (5 мерки) 2. Интегриране на туристическата оферта и популяризиране на туристическата дестинация (6 мерки) 3. Развитие и свързване в мрежа на човешките ресурси (5 мерки)

Таблица 2. Анализ на програмите за развитие на регионите в областта на туризма

Застъпеност на туризма в програмите за развитие на регионите

Регион Пелагония (Програма за развитие на региона Пелагония 2015-2019) pelagonijaregion.mk	Развитие на Пелагония като конкурентна туристическа дестинация и популяризиране на регионалната културна идентичност (Стратегическа цел 2 от 6)	1. Подобряване и обогатяване на туристическата оферта на региона (6 мерки) 2. Насърчаване и опазване на културата и културното наследство (6 мерки)
Регион Полог (Програма за развитие на региона Полог 2015-2019) rdcpolog.mk	Устойчиво развитие на центровете за спорт и отдих в региона чрез валоризиране на природните и културните ценности (Стратегическа цел 3 от 4)	1. Развитие на инфраструктура и кетъринг - настаняване (4 мерки) 2. Укрепване на институционалния капацитет за развитие на туризма (ЛЕР, туристически бюра) (4 мерки) 3. Укрепване на кълстерната дейност и активиране на туристическите ресурси (3 мерки)

Таблица 2. Анализ на програмите за развитие на регионите в областта на туризма

Застъпеност на туризма в програмите за развитие на регионите

Таблица 2. Анализ на програмите за развитие на регионите в областта на туризма

Североизточен регион (Програма за развитие на Североизточния регион 2015-2019) northeastregion.gov.mk	Устойчиво развитие на селските райони чрез развиване на конкурентно регионално туристическо предложение, съживяване на селските райони и създаване на условия за по-добро развитие на селското стопанство (Стратегическа цел 4 от 4)	1. Развитие на алтернативни видове туризъм (2 мерки) 2. Подобряване на туристическата инфраструктура (7 мерки) 3. Укрепване на капацитета за развитие на туризма (3 мерки)
Регион Скопие (Програма за развитие на региона Скопие 2015-2019) skopjeregion.gov.mk	Устойчиво използване на природното и културното наследство във функция на туризма (Стратегическа цел 4 от 4)	1. Укрепване на капацитета и партньорството в процеса на използване на природното и културно наследство за развитие на туризма (5 мерки) 2. Подобряване на туристическата инфраструктура (4 мерки) 3. Проектиране на разпознаваема регионална туристическа оферта (3 мерки)

Разпределение на туризма в Македонија

Таблица 3 Број
на туристив
Македонија за
2016 г. по
статистически
региони

Регионите	Общо туристи	Домашни	Чуждестранни
Вардарски	26 064	8 375	17 689
Източен	30 568	20 643	9 925
Југозападен	322 334	151 347	170 987
Југоисточен	135 092	82 907	52 185
Пелагонија	58 355	37 012	21 343
Полог	27 318	13 805	13 513
Североисточен	9 774	2 730	7 044
Скопие	247 338	29 540	217 798
Общо	856 843	346 359	510 484

Разпределение на туризма в Македония

Регионите	Общо нощувки	Домашни	Чуждестранни
Вардарски	41 643	16 557	25 086
Източен	66 515	44 645	21 870
Югозападен	1 228 617	778 189	450 428
Югоизточен	437 607	342 646	94 961
Пелагония	141 153	90 028	51 125
Полог	52 590	24 887	27 703
Североизточен	13 751	3 465	10 286
Скопие	479 284	106 726	372 558
Общо	2 461 160	1 407 143	1 054 017

**Таблица 4Брой
нощувки в
Македония за
2016 г. по
статистически
райони**

Разпределенива хотелски бизнес в Македония

Регионите	Настањаване	Број стаи	Број легла
Вардарски	24	699	1 818
Източен регион	40	6 69	1 985
Југозападен	134	16 472	42 105
Југоизточен регион	80	2 443	6 438
Регион Пелагонија	101	3 417	10 078
Регион Полог	52	1 142	3 507
Североизточен регион	18	361	727
Регион Скопие	125	3 102	6 510
Общо	574	28 305	73 168

Таблица 5.
Капацитетна
местата за
настањаване
Македонија за
2016 г. по
статистически
региони

Разпределение на категоризирани хотели

Категория звезди (*)	*	**	***	****	*****	Общо
Вардарски регион	3	3	4	2	1	13
Източен регион	3	7	6	3	1	20
Югозападен регион	6	24	28	18	3	79
Югоизточен регион	4	5	1	4	4	18
Регион Пелагония	5	5	7	5	/	22
Регион Полог	3	6	13	6	1	29
Североизточен регион	6	2	1	2	/	11
Регион Скопие	13	12	25	30	7	87
Общо	43	64	85	70	17	279

Таблица 7. Общ прегледна категоризираните хотели в Македонија през 2016 г. порегиони

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Благодаря Ви за вниманието

dejan.metodijeski@ugd.edu.mk